

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

Leto 1932.

S posebnim občutkom pripravlja vsak župnik na Silvestrov večer oznanilo za novoletno jutro. Poiskati mora seveda število rojenih, umrlih in poročenih, a pred Bogom in svojo vestjo mora narediti tudi pregled o verskem in cerkvenem življenju cele župnije. Poglejmo v naslednjem nekatere stvari, ki so izražale v letu 1932 versko in cerkveno življenje v trziški župniji. Suhe številke tega pregleda bodo značile precej pestro življenje. Povedano naj pa bo vse le za bodrilo v bodočnosti.

Svetih obhajil je bilo razdeljenih 70.200. To je najlepša številka v kroniki preteklega leta. Tudi še ni bila nikdar v Trziču dosežena. Znači, da je pogosto sv. obhajilo pri nas zelo udomačeno. Saj nismo imeli nobenih izrednih verskih pobožnosti in prireditvev. Tudi je dotok tujih župljanov pri obhajilni mizi in pri spovednicah nekoliko odnehal, odkar imajo v Kovorju in v Lomu nove dušne pastirje in razne izrednosti. Sicer pa hodi najmanj toliko Trzičanov v poletju k sv. obhajilu na Brezje k Pomočnici, kolikor pride tujih župljanov k nam v adventu in v postu. Le ohranimo zvestobo evharističnemu Kralju tudi v bodočnosti in pridejo naj k viru življenja in Ljubezni tudi vsi tisti, kateri morda v letu 1932 niso nikdar poklekili k obhajilni mizi!

Rodilo se je v trziški župniji 117 otrok; dečkov 61 in deklic 56. Od teh je bilo 9 nezakonskih. V ljubljanski bolnici se je rodilo 13 otrok, tako da znaša s temi vred število rojstev 130. — Ob številki rojstev naj vsi stariši odgovorijo pred Bogom, če niso morda krivi, da je ta številka premajhna! Bolje je, da pridejo do spoznanja in poboljšanja sedaj, ko vendar odgovor pred božjim Sodnikom nikomur ne uide!

Umrlo je v domači župniji 64 oseb, pokopanih pa je bilo na našem pokopališču 67 mrličev in sicer 29 moških in 38 žensk. Otrok pod sedmim letom je umrlo 20, nad sedemdeset let starih je pa bilo pokopanih 13. Najstarejši mrlič je dopolnil v življenju

88 let, 9 mesecev in 1 dan. Ta mrlič je bila Aljančič Elizabeta, ki je umrla 16. avgusta v občinski ubožnici. Bila je neporočena. Samski stan in neobilnost torej za dolgotrajno človeškega življenja ni nič napačnega!

Porok je bilo v domači župniji 45, oklicev pa 55. Najstarejši ženin se je rodil leta 1879, najmlajši pa leta 1908. Najstarejša nevesta se je rodila leta 1880, najmlajša pa leta 1915. Lepo je to, da je večina porok v domači župni cerkvi. Domača farna cerkev naj ima veljavo, kadar prejemamo sv. zakramente!

Novega in preurejenega je bilo tudi v letu 1932 marsikaj. V župni cerkvi sta bila prenovljena oba keruba na velikem oltarju, misijonski križ, veliki lestenec in razsvetljava na velikem oltarju. Čč. šolske sestre v Šiški so preuredile dve dalmatiki, ga. Dobrinova-Ruechova je naredila s premnogimi vbodljaji tri nove, bogato vezene, albe za največje slovesnosti in gdč. Julijana Drukar, ki kar za božje plačilo že več let vse cerkveno zašije, je lepo prenovila črni pluvijski in navadni velum. Manjša popravila in dopolnila so pa pri cerkvah in cerkvenih poslopih itak vedno na dnevnem redu. Po možnosti jih bomo pa skušali v bodočnosti omejiti, ker bo resno treba misliti na nove orgle v župni cerkvi. Sedanje bodo obhajale prihodnje leto stoletnico in odpovedujejo. Pregledalo jih je že več strokovnjakov, pa ne smejo šariti preveč po njih, ker se usiplje po njih že kar moka iz lesenih piščali. Odpoveduje tudi mehanizem in le pogosta popravila in izvežbanost g. organista jih še ohranjuje. Bo pa to velikanski strošek in zmogljivi bomo le s predhodno varčnostjo in z znano naklonjenostjo trziških župljanov za vse lepo v cerkvi. O svojem času bo seveda o tem še dosti povedanega!

Podružnice so kar lepo urejene. Sv. Andreja cerkev smo uredili leta 1929 ravno o pravem času, ko še ni bilo tolike denarne stiske. Vzdržuje se sedaj s pristojbinami, ki jih prejme ob zvonjenju mrličem. — Sv. Jožefa cerkev hrani nekaj dinarčkov za popravo strehe, ki bo kmalu po-

dobna rešet. Tudi zidna zunanost stolpa in cerkve bi gledala vse bolj prijazno iz griča na mesto, če bi bila prenovljena. Na vse to je treba sedaj misliti, da ne bo ob času preveč prošelj za prispevke. — Bistričani imajo cerkev sv. Jurija lepo opremljeno. Popravili smo v preteklem letu strelovod, ko je že enkrat strela švigala po stenah in je bila znamenita cerkev res v nevarnosti. Dobili so Bistričani v preteklem letu tudi novo, lepo znamenje Križanega. — Cerkev sv. Ane pod Ljubeljem je tudi lepo opremljena in je v preteklem letu bila za nekaj časa celo cerkev, kjer je opravljal najsvetejšo daritev prevz. g. nadškof zagrebški dr. Anton Bauer. Za procesijo delavcev na čast sv. Valentinu, ki se vrši redno na binkoštni pondeljek, je naročeno že tudi majhno banderce.

Krščanska dobrotelost je lepo cvetela. Večkrat res kar premišljuje, kako moremo vzdrževati tolikere naprave. Bog daje svoj blagoslov, dobrotniki pa s svojo naklonjenostjo krščanske dobrotelosti tudi ne zapustijo. V zavetišču in sirotišču na Skali se vsede vsak dan čez 90 otrok h kosilu, nekaj manj pa k večerji in k zajutreku. Vsi novi prostori so že uporabljeni in so silno dobrodošli. Otroci so, hvala Bogu, zdravi. Vodiijo jih pa č. sestre tudi stalno na pregled v Zdravstveni dom. Veliko tržiških otrok hodi samo k učnim uram, tako da so v zimi vse učilnice popolnoma zasedene. Marsikakšen otrok je obvarovan pod nadzorstvom č. sester kvarnega vpliva ceste. Največji dobrotnik Skale je predilnica in njeni gg. lastniki, vsa velepodjetja v naši župniji, domača občina, naša hranilnica, Ljudska posojilnica v Ljubljani, Marijine družbe, sedaj tudi igralci v Našem domu ter premnogi posamezni župljani. — Reveže po družinah obiskujejo z darovi člani Vincencijeve konference, članice Elizabetne konference pa zbirajo in delijo predvsem revnim ženskim osebam. Koliko jih dan na dan trka pri župniku, ki je tudi predsednik Vincencijeve konference, je nemogoče dognati. Dobi pa pri večjih podporah nihče ne denarja, da ni zlorab, ampak nakazilo za življenjske potreščine. Žalostni so pa prizori, če kakšen prosilec uganja pri svoji prošnji — nevoščljivost, ko označuje, kakšna je potreba kakšnega drugega podpiranca. Rokodelski dom v preteklem letu ni bil polno zaseden. Le redek hodi vanj samo na hrano, dasi je priznana dobra in zares ne draga. Izključeno je pa, da bi dom sprejemal koga samo za eno noč, ker nima posebnih sobic za take

reveže, ki navadno pustijo neljube sledove. Gospodarstvo te hiše je popolnoma zase. Pomagano bi bilo zelo domu, ko bi imel več takih, ki bi hodili vanj na hrano. — Točne številke o gospodarstvu pri dobrodelnih napravah bodo podane na občnem zboru Vincencijeve konference. Vsem dobrotnikom plačuj Bog!

Za misljone je bilo potom župnega urada izročnega Din 5.671.75. V misijonskem tednu so nabrala dekleta Din 3.033.—, drugo se je pa nabralo v cerkvi, ob raznih prilikah in z manjšimi darovi. Poleg tega so nabrali še posebej nekaj otroci z malimi doneski za Detinstvo in za Bengalijo se je nabralo v nabiralniku pred sv. Andrejem Din 906.50 in v konzumu Din 134.50, skupaj Din 1041.—.

Mohorjeva družba je imela 434 udov. To številko moramo le še dvigniti, ne znižati. Tekom meseca februarja naj članarino v znesku Din 20.— poravnajo stari udje in še novi naj se priglasijo. Družba sv. Mohorja je cerkvena bratovščina in jo duhovniki že zato moramo priporočati. Njen namen je izdajati med Slovenci dobre katoliške knjige in jih s tem vzgajati v smislu katoliških prosvetnih načel in ohranjevati katoliško vero. Kdor spolnjuje dolžnosti te bratovščine (vsak dan Oče naš, Zdrava Marija in „Sv. Mohor, prosi za nas!“ ter plača udinino), more prejeti mnogo odpustkov. Za žive in mrtve ude se opravi vsak dan ena sv. maša. Torej, ta družba nam prinaša tudi mnogo duhovnih dobrot, na katere smo morda že pozabili in je prav, da jih tu obnovimo.

Verskih listov je prihajalo mnogo v našo župnijo. Saj je bilo v lanskem letu samo naročnikov „Bogoljuba“ 261, naročnikov „Glasnika Srca Jezusovega“ je bilo pa še več. Hvalevredno je, da se je število naročnikov ob novem letu še dvignilo. Vsa čast in zahvala zlasti vrlim poverjenicam. Vsi naši verski listi so zelo lepi in ni dosti, da imamo naročene, ampak jih moramo tudi res brati. Tudi moški naj vzamejo večkrat v roko versko čtivo!

Kar je bilo lepega v letu 1932 ohranimo in izpopolnimo tudi v letu 1933!

Naredba o cerkvenem ljudskem petju.

Že v zadnji številki smo spregovorili o ljudskem petju v cerkvi. Pa je po tem izšla kar naredba škofijstva, ki jo je treba upoštevati v vseh župnijskih, ekspoziturnih in

ostalnih cerkvah oziroma kapelah, v katerih se vrši redna služba božja. V teh cerkvah je s 1. februarjem 1933 v celi ljubljanski škofiji obvezno cerkveno ljudsko petje ob sledečih prilikah:

1. pri nedeljski popoldan. službi božji;
2. pri šmarničnih pobožnostih;
3. pri križevem potu;
4. pri raznih posebnih pobožnostih, kakor so n. pr. tri- in devetdnevne, osmine itd.;
5. pri shodih in sestankih Marijinih družb, vrtcev, krožkov itd.;
6. pri slovesni zahvali, ko se poje skupno „Hvala večnemu Bogu“ s pripadajočimi odgovori;
7. pri sv. maši naj se pa polagoma uvede ljudsko petje, kakor bo v posameznih cerkvah najbolj primerno. Kjer se opravlja samo ena služba božja, naj se določijo za ljudsko petje posamezne nedelje, kjer je več sv. maš, naj poje ljudstvo nekatere nedelje, ki naj se določijo.

Prav posebej opozarja škofijski ordinariat, da se na račun ljudskega petja ne sme zanemarjati umetno zborovo petje, ki ga je treba prav vsled te razbremenitve še posebno izboljšati in izpopolniti. Kdaj bo pel zbor in kdaj ljudstvo, naj cerkveni predstojnik točno določi, da ne bodo nastala kakšna nespo- razumljenja.

Posebna briga naj se posvečuje v tem oziru šolski mladini. Škofijski ordinariat bo skušal doseči tudi pri šolski oblasti, da se bo pri šolskih sv. mašah gojilo skupno petje otrok.

To so določbe škofijstva, ki jih je treba povsod spraviti v življenje. Pri nas to ne bo težko. Upoštevati bo treba le še bolj petje pri križevem potu in pri slovesni zahvali naj zabri tudi vsa cerkev. Ker imamo ob nedeljah tri sv. maše, bo ljudsko petje vedno pri osmi sv. maši, kadar ne bo skupne molitve mašnih molitev. Včasih bo to, kot doslej, mešano: nekaj petja, nekaj skupne molitve. Pri šesti in deseti sv. maši naj gotovo vsa cerkev poje pri blagoslovu z Najsvetejšim in vsaj kakšna pesem iz ljudske pesmarice bo prišla večkrat na vrsto. Navadili se bomo polagoma tako, da bomo kar pritiskali s svojimi glasovi, ko zaigra g. organist melodijo znane pesmi. Šlo bo podobno pri sv. maši kot pri odpevih pri ditanjih. Ko pojejo kakšen nov odpev, pri-

sluhujemo, drugič malo pridenemo, tretjič pa že gre.

Izšla je posebna ljudska pesmarica, v kateri je besedilo vseh znanih pesmi, potom katerih bo ljudsko petje v naši škofiji uvedeno. Znale, stare, lepe pesmi so podlaga za razne prilike in cerkvene čase. Stane ta pesmarica samo 3 Din. Na razpolago bo ta pesmarica prihodnje nedelje poleg oltarja sv. Florijana v cerkvi. Naj jo tam vzame čim več župljanov, 3 dinarje naj pa vsak spusti kar v skrinjico, ki bo poleg. Parkrat bomo imeli kmalu skupno vajo v cerkvi in kmalu bo šlo. Vse naj bo pa le Bogu v čast!

To in ono.

Zahvala. V veliko tolažbo mi je bila v bolnišnici vest, da se je v Tržiču mnogo molilo in so se darovale sv. maše za srečni izid pri moji očesni operaciji. Molitve in sv. maše niso bile zaman. Dobrotljivi Bog je uslišal molitve in vodil je spretno zdravnikovo roko pri nevarnih operacijah. Hvala Bogu in Brezmadežni, da zopet dobro vidim in lahko opravljam svojo službo. S tem pa izrekam tudi tisočkratno zahvalo tržiškemu III. redu, ženski Marijini družbi in vsem Tržičanom, ki so s svojo molitvijo pripomogli k mojemu očesnemu ozdravljenju. — V Olševku, meseca januarja 1933. Matej Škerbec, č. kanonik.

Misijonsko razstavo bomo imeli v Tržiču v nedeljo 4. februarja. Vršila se bo v Marijinem domu poleg mosta sv. Janeza in bo odprta cel dan. Na ta način bomo dobili vsaj približno sliko raznih misijonskih dežel, predvsem Indije in Kitajske, njenih narodov in običajev. Popoldne po večernicah bo pa misijonsko predavanje s skioptičnimi slikami v dvorani „Našega doma“ za vse Marijine družbe in tudi druge prijatelje misijonov. Za otroke Marijinega vrtca bo tako predavanje že dopoldne po deseti sv. maši. Predavatelj pride iz Ljubljane in ga oskrbi Misijonska pisarna, ki uredi tudi vso razstavo.

Duhovno obnovo bodo imeli v letošnjem postu pred praznikom sv. Jožefa možje in fantje. Vodil jo bo vlč. g. Jože Košiček, urednik iz Ljubljane. Za dekleta bo pa duhovna obnova ob prazniku Marijinega oznanenja in jo bo vodil vlč. g. univerzitetni profesor dr. Alojzij Odar iz Ljubljane. Natančnejši program prinese prihodnja številka.

Deset in petparsi novci nimajo nikjer več veljave, tudi ne v — cerkveni pušci.

Ne pozabite na Mohorjevo družbo!

Dvojna vrata je dobila župna pisarna. Na ta način bo silil manj v pisarno mraz in iz pisarne se bodo manj slišali ven na hodnik pogovori, kar je bilo do sedaj večkrat mučno. Na prva vrata ni treba trkati in olika tudi zahteva, da vsak počaka toliko časa zunaj, dokler kdo drugi v pisarni ne opravi. Hudo je zlasti v zimi, ko nima naša župna pisarna nič čakalnice, ker je včasih res velikanski promet, a treba je tudi na hodniku potrpeti. Po možnosti naj pride vsak v pisarno od osme do enajste ure dopoldne! Če pride kdo izven uradnih ur, ne opravi vedno, ker župnik mora iti tudi okoli bolnikov in po drugih opravkih. V večini zadev postrežeta v župni pisarni lahko tudi gg. kaplana. Le tu in tam se zgodi, da mora iti farna dohovščina na duhovsko konferenco ali po drugih nujnih opravilih in tedaj kakšno uro ni nikogar v pisarni.

Oznanila za februar.

1. Ignacij, škof — mučenec.
2. Svečnica, nezapovedan praznik. Službe božje kakor ob nedeljah. Blagoslov sveč se vrši ob 3/4 10. Popoldne ob dveh pete litanije M. b.
3. Sv. Blaž in prvi petek v mesecu. Blagoslov sv. Blaža se prične deliti kmalu po 5. uri in se bo prihajajočim delil do sv. obhajila pred šesto sv. mašo, ki je pred Najsvetejšim. Med šesto sv. mašo se blagoslov ne bo delil, pač pa zopet po sv. maši Na predvečer je 7 — 8 skupna molitev sv. ure v župni cerkvi.
5. V. nedelja po Razglašenju Gospodovem in prva v mesecu. Službe božje v navadnem redu. Pri prvi sv. maši je mesečno sv. obhajilo mož in fantov, ki naj v velikem številu prihitijo sredi predpustnega časa k božjemu Zveličarju, ko mnogi ravno v tem času iščejo le grešne zabave.
11. Lurška Mati božja.
12. I. predpepelnična nedelja in obletnica kronanja papeža Pija XI. Službe božje ob navadnih urah. Farna sv. maša je pa ob desetih, slovesna peta z leviti in po sv. maši se zapoje zahvalna pesem in papeška himna. Molitev za sv. Očeta bodi ta dan naša častna dolžnost!
19. II. predpepelnična nedelja. Vse v navadnem nedeljskem redu.
24. Sv. Matija, apostol. Ob šestih orglana farna sv. maša.
26. III. predpepelnična nedelja, pustna nedelja in pričetek 40 urne pobožnosti. Po pridigi pred 6. sv. mašo bo blagoslov z Najsvetejšim, ki ostane izpostavljeno do šeste ure zvečer. V ponedeljek bo Najsvetejši izpostavljen od 6. zjutraj do 6. zvečer, v torek pa od 6. zjutraj do končane popoldanske pobožnosti. Kdor prejme sv. zakramente in moli v papežev namen, dobi popolne odpustke; nepopolne odpustke pa nudi tudi vsak obisk Najsvetejšega, združen z molitvijo in kesanjem. Vsaki dan tridnevniče bo popoldne ob treh pridiga in litanije, v torek bodo za sklep slovesne pete litanije Srca Jezusovega in zahvalna pesem.

Ure češčenja naj bodo ob tridnevnični razdeljene: V nedeljo 11. — 12. bližnji sosedje, 12. — 1. č. šolske sestre, 1 — 2. dekliška Marijina družba, 2. — 3. ženska Marijina družba, 4. — 5. tretji red, 5. — 6. možje in mladeniči. V ponedeljek in torek je red isti kot v nedeljo, le po 11. uri dopoldne naj pridejo tisti otroci, ki so tedaj prosti šolskega pouka. Sv. maše bodo te dni ob 6., 7., 8., 9. in 10. uri.

28. Pustni torek. Zvečer ob 11. uri bo opomnil veliki zvon na postni čas.

Shodi cerkvenih organizacij:

- III. red: shod 5., vesoljna odveza 2.
- Marijina družba za žene: shod in sprejem v družbo 19., mesečno sv. obhajilo 19.
- Dekliška Marijina družba: shod 12., mesečno sv. obhajilo 26., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.
- Fantovska Marijina družba: sestanki po oznanilu v cerkvi, skupno sv. obhajilo 5.
- Marijina vrtca: shodi po oznanilu v cerkvi.
- Mesečna šolska sv. spoved: za meščansko šolo 4., za dečke osnovne šole 11., za deklice osnovne šole 18.
- Mladinska pobožnost: 12. popoldne ob dveh z nagovorom in petjem otrok.

Župnijska kronika za december 1932.

Decembra v naši župniji rojenih: 10.

Decembra v naši župniji poročenih:

1. Lenartek Ignacij, predil. mojster, Tržič. Spodnja Preska 2 in Dolžan Antonija, delavka, Tržič, Dekliški dom, poročena 4. decembra.
2. Potočnik Janez, podpredsednik finančne kontrole, Radujevac v moravski banovini in Kobal Valentina, zasebnica, Sveta Ana 49, poročena 14. decembra.
3. Ing. Mlakar Jakob, profesor tekstilne šole v Kranju, Radovljica 24 in Premrou Darinka, zasebnica, Bistrica 48, poročena 26. decembra.

Decembra v naši župniji umrli:

1. Zaplotnik Marija, vdova-gospodinja, rojena 22. 8. 1872 v Lomu, poročena 9. 2. 1896, umrla v Tržiču, Franc Ahačičeva ulica 2, dne 12. decembra.
2. Bračič Marija, žena vpokojenca, rojena 12. 10. 1879 v Komnu na Krasu, umrla v Tržiču, Glavni trg 17. dne 17. decembra.

Decemberska poročila od drugod:

1. Bertoncely Helena, hči delavca, rojena v Tržiču 14. 4. 1932, je umrla v ljubljanski bolnici 10. decembra 1932.
2. Štefanija Zupan, hči voznika iz Doline, se je rodila v ljubljanski bolnici 7. decembra 1932.
3. Varšak Marija, hči zidarskega mojstra iz Tržiča, se je rodila v ljubljanski bolnici 11. decembra 1932.
4. Šmid Rudolf, sin kovača iz Tržiča, se je rodil v ljubljanski bolnici 17. decembra 1932.
5. Rotar Fortunat, rojen v Tržiču 188, dne 8. 7. 1904 in Pavlešič Magdalena, poročena na Vinici 8. 2. 1932.
6. Rozman Janez, rojen v Tržiču 160, dne 31. 10. 1908 in Topor Marija, poročena v Dupljah 20. 10. 1932.
7. Rehsmann Janez, rojen v Tržiču 41, dne 20. februarja 1857, poročen na Dunaju 8. 2. 1910, je odpadel od katoliške vere 29. 8. 1927.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.